

FG metody výzkumu malé oblasti

Geografická poloha

Nejvíce informací poskytne turistická mapa 1 : 50 000. Pro další informace lze využít autoatlas, turistické průvodce, případně materiály obecního úřadu, internetové stránky obce, kraje apod.

Geologická stavba

Základním zdrojem informací jsou geologické mapy a vysvětlivky k nim (soubor map 1 : 200 000). Tyto mapy jsou dostačující pro základní popis geologické stavby. Pro detailnější charakteristiku geologických poměrů je třeba shromáždit další odbornou literaturu.

- regionálně geologické začlenění zájmového území
- výčet tvarů, které se podílejí na geologické stavbě
- přehled základních typů hornin v jednotlivých útvarech
- stručná charakteristika tektonické stavby, (příp. nerostné suroviny)

Podle účelu lze doplnit o údaje týkající se inženýrsko-geologických, hydrogeologických a geochemických poměrů. Pozornost může být věnována i významných geologickým fenoménům (naleziště minerálů, zkamenělin, chráněným geologickým objektům,...).

Geomorfologie území

Zdroje informací jsou opět mapy (regionálního členění, přehledné geomorfologické mapy, výšková členitost reliéfu apod.) a odborná literatura (např.: Demek, J., Mackovčín, P et al. (2006): *Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny*. AOPK ČR, Brno, 580 s., il. (barev. fot. a mapy) + 1 l. errata, 1 CD-ROM, Czudek, T. (2005): *Vývoj reliéfu krajiny České republiky v kvartéru*. Moravské zemské muzeum, Brno, 238 s.).

Základní informace o reliéfu by měly být popsány z hlediska:

- morfometrického (nejvyšší a nejnižší výška, průměrná výška, průměrná sklonitost a střední výška)
- morfostrukturního (geomorfologický vývoj v závislosti na geologických procesech)
- morfoskulpturního (tvary vznikly především působením exogenních sil – změna klimatu a její vliv na reliéfovotné pohyby)
- zařazení do geomorfologického systému (provincie – subprovincie – oblast – celek – podcelek – okrsek – podokrsek)

Klimatické poměry

Základní zdroje dat pro zpracování klimatických podmínek území jsou: Tolasz, R. et al. (2007): *Atlas podnebí České republiky*. 1. vyd. Praha – Olomouc, ČHMÚ, 255 s, Quitt, E. (1975): *Klimatické oblasti ČSR, 1:500 000*. Kartografické nakladatelství, Praha, Quitt, E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. Studia Geographica 16, Brno, 73 s, stránky ČHMÚ.

Při charakteristice klimatických podmínek malého území (obce) nestačí pouze popsat obecné znaky střeoevropského klimatu, ale je třeba vystihnout základní zvláštnosti klimatické polohy daného místa. Primární data jsou vztažena k bodům – meteorologickým stanicím, což lze v případě malého území zanedbat, při charakteristice větších celků je třeba data z jednotlivých stanic interpolovat.

Hydrologické poměry

Při zpracování hydrologických poměrů je dobré zvolit si povodí, které se nejlépe kryje se zájmovým územím. Pokud to není možné lze charakterizovat vlastnosti toku, který územím protéká. Zdroje dat jsou především hydrogeologické mapy a jejich vysvětlivky (Kříž, H. (1971): Regiony mělkých podzemních vod ČSR. Mapa 1 : 500 000, Vlček, V. (1971): Regiony povrchových vod ČSR. Mapa 1 : 500 000), ČHMÚ, Výzkumný ústav vodohospodářský, podniky povodí. Z literatury pak především Hydrologické poměry ČSSR 1. díl, Vodní toky a nádrže (Vlček, 1984) a další regionální studie o zájmovém území. Pro kvantitativní hodnocení odtokových poměrů lze využít nejbližší vodočetnou stanici.

Půdní poměry

Tato část by měla obsahovat především zařazení půd k půdnímu typu a půdnímu druhu včetně stručné charakteristiky. Podle účelu pak lze uvést další informace (např. bonita půdy, chemismus, větrná a vodní eroze). Tomášek, M. (2003): Půdy České republiky. Česká geologická služba, Praha, 67 s., 41 barev. obr. příl., Horník, S. (1986): Fyzická geografie II. SPN, Praha, 319 s.

Ochrana přírody

V této části se pozornost zaměří na to, zda se v zájmové oblasti nachází chráněné území. Velkoplošná chráněná území jsou národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO), maloplošná jsou přírodní památky (PP), přírodní rezervace (PR), národní PP a národní PR. Další pozornost je třeba věnovat vodohospodářským chráněným územím jako jsou chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV), ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů, pásma hygienické ochrany vodárenských zdrojů nebo vodohospodářsky významné toky. Informace o chráněných lokalitách lze získat především na internetu. Stránky MŽP, správy jednotlivých NP a CHKO, informace podniků povodí, AOPK apod.

Využití krajiny

Zdroje informací jsou základní mapy 1 : 10 000, 1 : 5 000; historické mapy (I. vojenské mapování – josefské 1764-1768 a 1780-1783 (rektifikace), měřítko 1: 28 800; II. vojenské mapování – Františkovo 1836-1852, měřítko 1: 28 800; III. vojenské mapování - Františko-josefské 1876-1878 (Morava a Slezsko), 1877-1880 (Čechy) , měřítko 1 : 25 000), letecké snímky (Vojenský topografický ústav v Dobrušce), terénní průzkum; Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK).

Využití země (LAND USE) můžeme sledovat z hlediska současného stavu nebo z hlediska vývoje během určitého časového období (orná půda; zahrady, sady a vinice; TTP; lesy; vodní plochy; zastavěné plochy; jiné plochy).